

Світлана ГАЛАЗДРА,
orcid.org/0000-0002-2294-7276
старший викладач кафедри іноземних мов
Університету імені Альфреда Нобеля
(Дніпро, Україна) *galazdra.s@duan.edu.ua*

РИТМ ЯК БАЗОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ПРОСОДИЧНОЇ СИСТЕМИ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Протягом останніх десятиліть, фонологами було приділено велику увагу просодії та просодичним одиницям. Написано багато наукових робіт, але тема залишається цікавою і плідною для дослідження, тому що в сучасному суспільстві знання іноземної мови стало необхідністю, а, як зазначив в своїх працях Л.В. Щерба, фонетика відіграє значну роль у викладанні іноземних мов. Він підкреслював, що вивчити іноземну мову означає набути нову систему артикуляційних та ритміко-інтонаційних навичок (Комірна, 2016).

Французька мова не є винятком, а, навіть навпаки, своїми складними просодійними характеристиками підкреслює цю думку. Оволодіння фонетичним та фонематичним рівнем французької мови є пріоритетним, оскільки правильна артикуляція звуків та просодична мова в сукупності з повноцінним фонетичним сприйняттям іноземної мови реалізує повноцінну комунікативну функцію мови.

В статті зазначається, що недотримання правил наголосу, інтонації, порушення ритму в ритмічній групі може завадити розумінню висловлювання в французькій мові. І тому просодія, зокрема ритм, інтонація (в цій роботі інтонація сприймається як складова просодії) та акцент речення, стають особливо важливими.

Незважаючи на те, що мовний ритм є предметом великої кількості літератури та продовжує займати значне місце у дослідженнях фонетики, певна кількість питань залишається без відповіді. Тому в статті надається короткий огляд визначення ритму в мовленнєвому потоці. Акцентується увага на те, що будучи підпорядкованим універсальним законам, ритм відіграє важливу роль у ідентифікації та характеристиці мови чи окремого діалекту (Albert Di Cristo et Daniel Hirst, 1993).

Розглядається наголос ритмічної (акцентної) групи, речення. Тому що французька мова – це мова без лексичного наголосу, має акцентну систему, яка характеризується наявністю так званого кінцевого наголосу (Fabían Santiago, 2019).

В статті надається інформація про просодичну класифікацію мов за ритмом усного мовлення, де «... мовленнєвий ритм тлумачать як періодичну ізохронність (часокількісну тотожність) сумірних фонетичних одиниць» (Іценко, 2015).

Ключові слова: ритм, просодія, просодійні особливості, ритмічні групи, фразовий наголос.

Svitlana HALAZDRA,
orcid.org/0000-0002-2294-7276
Senior Lecturer at the Department of Foreign Languages
Alfred Nobel University
(Dnipro, Ukraine) *galazdra.s@duan.edu.ua*

RHYTHM AS A BASIC ELEMENT OF THE PROSODIC SYSTEM OF THE FRENCH LANGUAGE

During the last decades, phonologists have paid much attention to prosody and prosodic units. Many scientific works have been written, but the topic remains interesting and fruitful for research, because in modern society knowledge of a foreign language has become a necessity, and, as noted in his works by L.V. Shcherba, phonetics plays a significant role in teaching foreign languages. He emphasized that learning a foreign language means acquiring a new system of articulation and rhythmic-intonation skills (Komirna, 2016).

The French language is no exception, and, on the contrary, emphasizes this point with its complex prosodic characteristics. Mastering the phonetic and phonemic level of the French language is a priority, since the correct articulation of sounds and prosodic speech in combination with a full phonetic perception of a foreign language realizes the full communicative function of the language.

The article notes that non-compliance with the rules of stress, intonation, rhythm violation in a rhythmic group can hinder the understanding of an expression in French. And that is why prosody, in particular rhythm, intonation (in this work, intonation is perceived as a component of prosody) and the accent of the sentence, become especially important.

Despite the fact that speech rhythm is the subject of a large amount of literature and continues to occupy a significant place in phonetics research, a certain number of questions remain unanswered. Therefore, the article provides a brief

overview of the definition of rhythm in the speech stream. Emphasis is placed on the fact that, being subject to universal laws, rhythm plays an important role in the identification and characteristics of a language or a separate dialect (Albert Di Cristo and Daniel Hirst, 1993).

The emphasis of the rhythmic (accent) group, sentence is considered. Because the French language is a language without lexical stress, it has an accent system characterized by the presence of the so-called final stress (Fabián Santiago, 2019).

The article provides information on the prosodic classification of languages according to the rhythm of oral speech, where «... speech rhythm is interpreted as periodic isochrony (time-quantity identity) of comparable phonetic units» (Ishchenko, 2015).

Key words: rhythm, prosody, prosodic features, rhythmic groups, phrasal stress.

Постановка проблеми. Існує велика кількість підручників та посібників з загальної фонетики про артикуляцію та звуки мови, їх вимову. Але ця інформація дуже стисла якщо мова йдеться про факти супрасегментної фонетики, надсегментних елементів. Саме супрасегментна фонетика є найважливішою при вивченні французької мови. І треба зазначити, що навіть опанування фонетичного сегматичного рівня мови не можливе без знань та навичок супрасегматичних елементів (Compagnys).

Просодія – одна з навичок усного мовлення, які кожен повинен розвивати, щоб краще спілкуватися французькою мовою. Воно передає кілька мовних значень і виконує дискурсивні функції. Просодичні елементи, тобто інтонація, наголос та ритм, призводять до створення мелодичних підйомів або спадів голосу, виробництва наголошених складів, наявності пауз або тимчасового подовження вокальних ядер. Незважаючи на те, що ці просодичні елементи є важливими для розбірливості мовлення, дослідженнями щодо їх засвоєння здебільшого нехтується дуже часто (Fabián Santiago, 2019).

Таким чином, розуміння ритму є дуже важливе для опанування та освоєння фонетико-фонематичних основ французької мови. Формування фонетичних та просодійних навичок є складовою комунікативної компетенції при вивченні французької мови і залишається актуальним на сучасному етапі розвитку методики викладання французької як іноземної мови.

Аналіз досліджень. Незважаючи на широке вживання в лінгвістиці терміну «ритм» і на значний досвід у галузі вивчення, питання про його специфіку в французькій мові потребує детальнішого вивчення і експериментального дослідження. Теоретична література надає багато визначень цього поняття, тому узагальнення є важливою базою для трактування досліджуваного просодійного явища.

Ще наприкінці V ст. до н. е. почали вивчення мовленнєвого ритму. Деякі філософи античності (Трасимаха, Ісократ, Арістотеля, Деметрія, Цицерона) спостерігали та досліджували особливості ритмічної організації мови. За словами Н.В. Рибі-

ної багато вчених підкреслювали значення ритму у формуванні естетичного аспекту вимови. Наприклад, Діонісій Галікарнаський вважав, що ритм є одним із основних джерел «приємності і красоти» мовлення (Рибіна, 2004).

Треба зазначити, що здавна фонологи зосереджували свої спостереження та втручання на корекції звуків, зокрема за допомогою так званого артикуляційного методу. Але з середини минулого століття словесно-тональний метод надав просодичним параметрам, ритму та мелодії, фундаментального значення та навіть доміную (Dufeu, 2002).

Незважаючи на те, що мовний ритм є предметом великої кількості літератури та продовжує займати значне місце у дослідженнях фонетики, здається, що певна кількість питань залишається без відповіді (Corine Astesano, 2001).

Метою представленої роботи є визначення значення ритму, просодичних особливостей французької сучасної мови на основі аналізу її складових (особливо ритму, фразового наголосу) та визначення їх закономірностей тощо; довести необхідність зв'язку між дослідженнями експериментальної фонології та дидактикою французької інтонації.

Виклад основного матеріалу. Поле дослідження ритму є широким і неоднорідним. Дійсно, ритм присутній всюди, у безлічі форм. З біологічної точки зору він зустрічається як серцебиття, частота серцевих скорочень, у повсякденному житті це, наприклад, ходьба, тобто ритм супроводжує нас протягом усього життя. Laureline Querrant зазначила, що ритм може бути як природним елементом, так і елементом, придуманим людиною, повністю штучним. Для одних це метафоричний елемент, для інших – об'єкт, закріплений у реальності. Але коли справа доходить до його визначення, це поняття залишається дуже розпливчастим і складним. Фресс зазначає, що найкращі автори не змогли дійти згоди (Laureline Querrant, 2014).

Ще Платон сказав, що ритм – це порядок часу, це порядок у русі (Laureline Querrant, 2014).

Відповідно до словника Larousse, ритм – це «повернення через рівні проміжки часу внаслідок

док явища: наприклад, ритму пір року, припливів». У музиці ритм також має важливе значення (Laureline Querrant, 2014).

За сучасними дослідженнями початок вивчення мовленнєвого ритму було закладено ще в період зародження перших шкіл риторики (кінець V ст. до н. е). Спостереження над особливостями ритмічної організації мови є в працях Трасимаха, Ісократ, Арістотеля, Деметрія, Цицерона і деяких інших філософів античності. Багато вчених підкреслювали значення ритму у формуванні естетичного аспекту вимови. Наприклад, Діонісій Галікарнаський вважав, що ритм є одним із основних джерел «приємності і краси» мовлення (Головнюва, 2013).

Щодо ритму в мові, то схематично він визначається як ієрархічна організація більш-менш помітних одиниць дискурсу в часовому розвитку виробництва розмовного ланцюжка (Di Cristo, 2004). Розглянуті одиниці відрізняються залежно від мов або різновидів мов, з якими ми маємо справу. Вони часто відповідають складам, іноді іншим елементам.

Cruttenden вважає, що мови часто отримують свої ритмічні характеристики від чергування наголошених і ненаголошених складів. З ним погоджується і розвиває думку Stephan Wilhelm, говорячи, що у багатьох мовах моделі помітних і невидимих складів створюють особливий ритмічний ефект (Stephan Wilhelm, 2012).

За визначенням Stephan Wilhelm ритм – систематична організація в часі визначних і менш визначних одиниць мовлення. А Скандера та Берлі описують ритм як повторення помітних елементів мови через певні проміжки часу, які сприймаються як регулярні. Можна сказати, що ці визначення висвітлює когнітивні основи поняття ритму: поняття повторюваності, часу та регулярності, які справді нагадують природу біологічних та музичних ритмів, сприйняття яких вимагає когнітивних здібностей, а іноді й суб'єктивних елементів (Stephan Wilhelm, 2012).

Хоча досить важко говорити про лінгвістичні чи паралінгвістичні функції ритму, запропоноване тут визначення припускає, що типи ритму характеризують мови світу. Таким чином, ритм може виконувати екстралінгвістичну функцію.

Такі лінгвісти, як: Пайк і Аберкромбі, Дашер і Болінгер, Роуч і Дауер, Stephan Wilhelm вважають, що будь-яка мова характеризується більшою чи меншою мірою складовим чи акцентним ритмом (Stephan Wilhelm, 2012).

Відповідно до цього ствердження ритм є маркером міжмовної різноманітності і, таким чином,

ввійти в іноземну мову – це, перш за все, ввійти в її ритм.

Якщо поглянути на розкриття значення ритму, то можна побачити, що їх дуже мало. Найчастіше підручники з французької мови привертають увагу до інтонації та фонетики. Існує тенденція розглядати ритм та інтонацію лише на початковому рівні та ця тенденція менше або зовсім не зберігається на середньому та вищому рівнях вивчення французької мови. Певно, що з прогресуванням рівнів мови, вивчення ритму та інтонації, на відміну від граматики та лексики, має тенденцію до зменшення.

Так, Реймон Ренар, розглядаючи «ритм» французької мови в навчанні, дав визначення, що ритм мовлення є організація мовлення в його часовому розвитку. Цю організацію можна описати з точки зору поділу на ритмічні одиниці, послідовності наголошених і ненаголошених складів (Stephan Wilhelm, 2012).

Sophie Aubin підкреслює, що треба завжди навчати і вчити володіти дуже специфічною ритмічною системою спілкування французькою мовою, відмінною від тієї системи, яку учень знав раніше, наприклад, ритмічна система рідної мови. Дослідниця зауважує, що французький ритм вимірюється кількістю складів від одного наголосу до іншого (ритм-група), де ритм є нероздільним від інтонації (Sophie Aubin, 2022).

Щоб краще зрозуміти «архітектуру звука» французької мови у 1980-х роках Регін Льюрка, показав, що система ритму французької мови має ознаки ритму тональної західної музики. За його словами ритм характеризується поверненням сильного ритму через рівні проміжки часу.

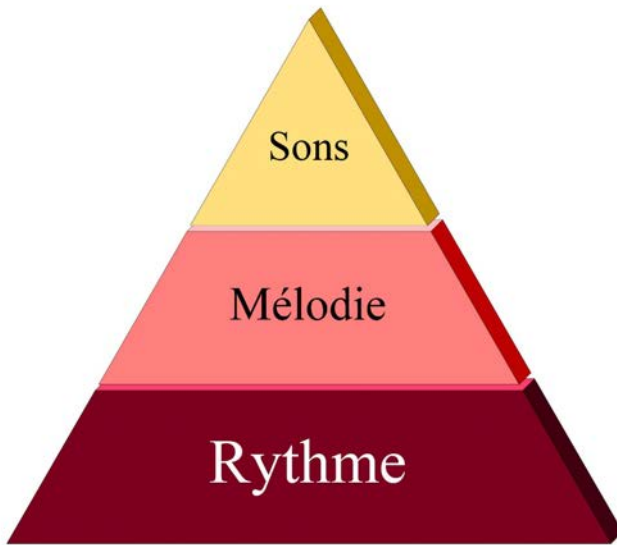
На початку XXI століття, в словнику *le Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde* Cuiq підкреслив, що відсутність лексичного наголосу надає розмовній французькій мові ритмічної оригінальності не тільки по відношенню до сусідніх германських або слов'янських мовних сімей, але й в порівнянні з іншими романськими мовами (Stephan Wilhelm, 2012).

Дійсно, ритм французької мови характеризується подовженням останнього складу, проявом артикуляційної сили, яка викликає дуже особливий ритм і рідко зустрічається в мовах.

Ось чому просодична піраміда Бернара Дюфьо візуально проілюструвала, що ритм становить просодичну основу мови, на якій мелодія і звуки поєднуються. Таким чином, насамперед потребується засвоєння просодичної системи та володіння ритмічними характеристиками мови.

Досліджуючи домовний період дитини, Mehler, Cruttenden, Bruce показують, що дитина здатна відрізнити рідну мову від іноземної від народження саме

завдяки ритму, який робить визначальний внесок у цю ідентифікаційну функцію, в ритмічну структуру мови (Albert Di Cristo et Daniel Hirst, 1993).

Bernard Dufeu, 1997

Французька мова, будучи мовою без лексичного наголосу, має акцентну систему, яка характеризується наявністю так званого кінцевого наголосу (його також називають груповим наголосом або наголосом речення). У французькій мові потік мовлення є структурований або розділений на просодичні групи, які можуть змінюватися за розміром, виконуючи різні функції в просодичній ієрархії мови (Albert Di Cristo et Daniel Hirst, 1993).

Таким чином, просодичні явища відіграють важливу роль у мовному обміні французької мови, оскільки вони спрямовують співрозмовника та дозволяють йому передбачити, а отже, ефективніше декодувати повідомлення мовця. Крім того, здійснюючи певний синтаксичний і семантичний поділ, вони полегшують розуміння висловлювання.

Однак, порушення силабічного ритму у середині смислової групи або інтонаційна зміна на певному складі створює дискомфорт у слухача і часто заважають розумінню висловлювання. Наприклад: 1) *Mon amie Ira // a la gare de Brest.* Моя подруга Іра має вокзал Бреста (тобто вона власниця вокзалу); *Mon ami(-e) // ira à la gare de Brest.* Мій друг (моя подруга) поїде на вокзал Бреста.

Треба зазначити, що дослідженнями ритма різних мов займалися багато лінгвістів. Серед них можна назвати Stephan Wilhelm, Ladefoged, О. Іщенко та інші, які вважають, що всі мови світу можна поділити на три групи – залежно від того, яка саме одиниця виявляє перманентну ізохронність:

– ізосилабічні мови: мови складового ритму, тобто в яких склади (наголошені і ненаголошені)

мають відносно рівномірну тривалість. До цієї групи належать передусім романські мови (іспанська, французька, італійська та інші);

– ізоакцентні мови: мови акцентного ритму, в яких ізохронність виявляється на рівні відносно рівномірної тривалості інтервалів між сусідніми наголошеними складами (міжакцентних інтервалів). Сюди відносять германські, арабські, слов'янські мови;

– ізоморні мови: мови з ритмом мор, тобто в яких ізохронність притаманна морам. Це передусім японська, а також деякі мови австронезійської, нігеро-конголезької сімей.

Прийнято також вважати, що при вивченні іноземної мови треба враховувати теоретичні основи її просодичної структури і розвивати ритмічне усвідомлення мови. Так наприклад, при відсутності або слабкої присутності знань та навичок ритму, ритмічному групуванню призводить до не якісної освіти та непорозумінню.

Тому навчання ритму французької мови є загальною тенденцією у викладанні та вивченні французької мови у світі (Іщенко, 2015).

Висновки. Просодичні елементи дозволяють краще зрозуміти повідомлення, створене мовцем. Ритм є найважливішим елементом просодичної системи французької мови.

Ця тема буде досліджуватися завжди і завжди буде існувати простір для нових здобутків. Тому, що ритм притаманний мовленню, яке розвивається разом з нами та з суспільством. За словами Шарля Балі «... le langage naturel reçoit de la vie individuelle et sociale, dont il est l'expression, les caractères fondamentaux de son fonctionnement et de son évolution; il n'est pas une construction purement intellectuelle; il y a lieu de l'étudier «en tant qu'expression des sentiments et instrument d'action» (просте мовлення отримує від життя індивідуального та соціального, вираженням яких воно є, головні характери свого функціонування та своєї еволюції; мовлення – це не суто інтелектуальна конструкція, відбувається його (постійне) вивчення як вираження почуттів і інструменту дії).

Зважаючи на те, що французька мова, як і будь-яка мова, має свою музичну систему, яка заснована на ритмічних характеристиках і тим самим створює унікальність французької мови, культури.

За Lacroix Agnès під час домовного періоду дитина та його мати відчують взаємодію, що сприяє встановленню спілкування та мови. Ці перші взаємодії будуть частково залежати від використання просодії. Вона відіграє важливу роль у засвоєнні мови та є одним із основних шляхів доступу дітей до мови. Саме просодія дозволить ідентифікувати різні функціональні, лек-

сичні, синтаксичні одиниці, речення, пропозиції та синтагми. Крім цього лінгвістичного виміру, просодія також має емоційну цінність. У ситуації спілкування емоційна просодія відіграє важливу роль так само, як і вираз обличчя, щоб передати емоцію чи психічний стан (Lacroix Agnès, 2016).

Таким чином, в статті зазначається необхідність інтегрувати нові лінгвістичні знання у

педагогічні аспекти, щоб спробувати встановити новий міст між поточними науковими дослідженнями та дидактичною практикою. (Fabián Santiago, 2019). Спостереження, висновки та роздуми дослідників французької просодійної системи відкриють перспективи акцентуації та мотивації для дидактики ритму французької мовної культури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Головнюва О.О. Історико-теоретичний аналіз поняття інтонації. Наукові праці Чорноморського національного університету імені Петра Могили. Сер. Філологія. Мовознавство. 2013. Вип. 211, том 223. С. 16-19. URL: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukpraci/movoznavstvo/2013/223-211-3.pdf>–(дата звернення: 02.06.2024).
2. Іщенко, О.С. Українська мова в просодичній типології мов світу. *Dialog der Sprachen, Dialog der Kulturen. Die Ukraine aus globaler Sicht: V. Internationale virtuelle Konferenz der Ukrainistik.* 2015. С. 76-85. URL: <https://phonetica.wordpress.com/wp-content/uploads/2015/11/ukrajinska-mova-v-prosodychniy-typologiji-mov-svitu.pdf>–(дата звернення: 02.06.2024).
3. Комірна Є. Фоностилїстичні особливості реалізації складу у французькій мові. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». 2016. Вип.61. С. 181-184. URL: <https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/5721/>–(дата звернення: 02.06.2024).
4. Рибіна Н. Просодичні засоби актуалізації ритмічної структури навчального тексту: дис. на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук: 10.02.04 / Тернопільський дер. педаг. університет імені Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2004. 198 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/2951/1/Rybina%20dis.pdf>–(дата звернення: 02.06.2024).
5. Albert Di Cristo et Daniel Hirst Rythme syllabique, rythme mélodique et représentation hiérarchique de la prosodie du français. ResearchGate: веб-сайт. URL: https://www.researchgate.net/publication/288192520_Rythme_syllabique_rythme_melodique_et_representation_hierarchique_de_la_prosodie_du_francais (Last accessed: 02.06.24).
6. Aubin S. Didactique et méthodologie du rythme du français pour apprenants adultes : un état des lieux et des perspectives. Roderic: веб-сайт. URL: <https://roderic.uv.es/items/5133734d-6379-43a6-824d-74ab4f0f70de> (Last accessed: 02.06.24).
7. Astesano Corine, Rythme et accentuation en français Invariance et variabilité stylistique. Harmattan: веб-сайт. URL: <https://www.editions-harmattan.fr/livre-rythme-et-accentuation-en-francais-invariance-et-variabilite-stylistique-corine-astesano-9782747506038-10619.html> (Last accessed: 02.06.24).
8. Companys E., Accent, rythme et intonation. France-education-international: веб-сайт. URL: <https://www.france-education-international.fr/sources/memoire-du-belc/accent-rythme-intonation.pdf> (Last accessed: 02.06.24).
9. Hiyon Y., Delais-Roussarie E., Lolive D., Barbot N. Le Rythme en Lecture Oralisée (parole synthétique et parole naturelle). *Revue française de linguistique appliquée.* 2015. Vol. XX. pages 63 à 77. URL: <https://www.cairn.info/revue-francaise-de-linguistique-appliquee-2015-2-page-63.htm&wt.src=pdf> (Last accessed: 02.06.24).
10. La prosodie et les prosodèmes. Стаття. *Vitrinelinguistique: веб-сайт.* URL: <https://vitrinelinguistique.oqlf.gouv.qc.ca/24512/la-prononciation/notions-de-base-en-phonetique/la-prosodie-et-les-prosodemes> (Last accessed: 02.06.24).
11. Laureline Querrant. Pratique rythmique et syllabation. Education: веб-сайт. URL: <https://dumas.ccsd.cnrs.fr/dumas-01141194v1> (Last accessed: 02.06.24).
12. Lacroix Agnès La prosodie dans tous ses états. *Bulletin de psychologie.* 2016. Num. 542. pp. 83-85. URL: <https://www.cairn.info/revue-bulletin-de-psychologie-2016-2-page-83.htm&wt.src=pdf> (Last accessed: 02.06.24).
13. Dufeu Bernard, Les caractéristiques de la prononciation française. *Psychodramaturgie: веб-сайт.* URL: <https://www.psychodramaturgie.org/fr/fondements/prononciation/caracteristiques-prononciation-francaise> (Last accessed: 02.06.24).
14. Santiago Fabian. Théorie, recherche et didactique de la prosodie et de l'intonation en L2 : nouvelles perspectives. *Recherches en Didactique des Langues et Cultures. Les Cahiers de l'Acedle.* 2019. URL: <https://journals.openedition.org/rdlc/4545> (Last accessed: 02.06.24).
15. Wilhelm Stephan Prosodie et correction phonétique. *La Clé des Langues [en ligne].* Lyon. 2012. URL: <https://cle.ens-lyon.fr/anglais/langue/phono-phonetique/prosodie-et-correction-phonetique> (Last accessed: 02.06.24).

REFERENCES

1. Holovnova O.O. (2013) Istoryko-teoretychnyi analiz poniattia intonatsii. [Historical and theoretical analysis of the concept of intonation] *Naukovi pratsi Chornomorskoho natsionalnoho universytetu imeni Petra Mohyly. Ser. Filolohiia. Movoznavstvo. Vyp. 211, tom 223. S. 16-19. [in Ukrainian].*
2. Ishchenko, O.S. (2015) *Ukrainska mova v prosodychnii typolohii mov svitu. [The Ukrainian language in the prosodic typology of world languages] Dialog der Sprachen, Dialog der Kulturen. Die Ukraine aus globaler Sicht: V. Internationale virtuelle Konferenz der Ukrainistik. S. 76-85. [in Ukrainian].*
3. Komirna Ye. (2016) *Fonostylistychni osoblyvosti realizatsii skladu u frantsuzkii movi. [Phonostylistic particular features of the realisation of syllable in French]. Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia». Serii «Filolohichna». Vyp.61. S. 181-184. [in Ukrainian].*

4. Rybina N. (2004) Prosodychni zasoby aktualizatsii rytmichnoi struktury navchalnoho tekstu. [Prosodic means of updating the rhythmic structure of the educational text]: dys. na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata filolohichnykh nauk: 10.02.04 / Ternopil'skyi der. Pedah. universytet imeni Volodymyra Hnatiuka. Ternopil. 198 s. [in Ukrainian]
5. Albert Di Cristo et Daniel Hirst (1993) Rythme syllabique, rythme mélodique et représentation hiérarchique de la prosodie du français. [Syllabic rhythm, melodic rhythm and hierarchical representation of French prosody]. ResearchGate: veb-sait. URL: https://www.researchgate.net/publication/288192520_Rythme_syllabique_rythme_melodique_et_representation_hierarchique_de_la_prosodie_du_francais [in French].
6. Aubin S. (2022) Didactique et méthodologie du rythme du français pour apprenants adultes : un état des lieux et des perspectives. [Didactics and methodology of French rhythm for adult learners: an inventory and perspectives]. Roderic: veb-sait. URL: <https://roderic.uv.es/items/5133734d-6379-43a6-824d-74ab4f0f70de> [in French].
7. Astesano C. (2001) Rythme et accentuation en français Invariance et variabilité stylistique. [Rhythm and accentuation in French Stylistic invariance and variability]. Harmattan: veb-sait. URL: https://www.editions-harmattan.fr/livre-rythme_et_accentuation_en_francais_invariance_et_variabilite_stylistique_corine_astesano-9782747506038-10619.html [in French].
8. Companys E. (1983) Accent, rythme et intonation. [Accent, rhythm and intonation]. France-education-international: veb-sait. URL: <https://www.france-education-international.fr/sources/memoire-du-belc/accent-rythme-intonation.pdf> [in French].
9. Hiyon Y., Delais-Roussarie E., Lolive D., Barbot N. (2015) _Le Rythme en Lecture Oralisée (parole synthétique et parole naturelle). [Rhythm in Oral Reading (synthetic speech and natural speech)]. Revue française de linguistique appliquée. Vol. XX. pages 63 à 77. URL: <https://www.cairn.info/revue-francaise-de-linguistique-appliquee-2015-2-page-63.htm&wt.src=pdf> [in French].
10. La prosodie et les prosodèmes. [Prosody and prosodemes]. Stattia. Vitrinelinguistique: veb-sait. URL: <https://vitrinelinguistique.oqlf.gouv.qc.ca/24512/la-prononciation/notions-de-base-en-phonetique/la-prosodie-et-les-prosodemes>. [in French].
11. Laureline Querrant (2014) Pratique rythmique et syllabation. [Rhythmic practice and syllabification]. Education: veb-sait. URL: <https://dumas.ccsd.cnrs.fr/dumas-01141194v1> [in French].
12. Lacroix Agnès (2016) La prosodie dans tous ses états. [Prosody in all its forms]. Bulletin de psychologie. Num. 542. pr. 83-85. [in French]. URL: <https://www.cairn.info/revue-bulletin-de-psychologie-2016-2-page-83.htm&wt.src=pdf>
13. Dufeu Bernard (2002) Les caractéristiques de la prononciation française. [Characteristics of French pronunciation]. Psychodramaturgie: veb-sait. URL: <https://www.psychodramaturgie.org/fr/fondements/prononciation/caracteristiques-prononciation-francaise>. [in French].
14. Santiago Fabian (2019) Théorie, recherche et didactique de la prosodie et de lintonation en L2 : nouvelles perspectives. [Theory, research and didactics of prosody and intonation in L2: new perspectives]. Recherches en Didactique des Langues et Cultures. Les Cahiers de lAcedle. URL: <https://journals.openedition.org/rdlc/4545> [in French].
15. Wilhelm Stephan (2012) Prosodie et correction phonétique. La Clé des Langues [en ligne]. [Langues Prosody and phonetic correction. The Key to Languages]. Lyon. URL: <https://cle.ens-lyon.fr/anglais/langue/phono-phonetique/prosodie-et-correction-phonetique>